

CSEH SÁNDOR

A CSAVARGÓ

(KISREGÉNY)

3.

A vonat reggel futott be a lemergi pályaudvarra. Karcsi nagyon önálló fiú volt, s bár még sohasem volt ebben a nagyvárosban, elindult egy irányba, de olyan határozottan, hogy senkinek fel nem tűnt volna a gyerek céltalan csavargása. Először is pénzre volt szüksége, mert éhes és szomjas volt. Itt hűvösebb volt, mint Beregszászban, s bizony jólesett volna egy jó forró tea. Már az állomáson feltűnt neki három cigánygyerek. Mint az apróbb orgonasípok, úgy álldogáltak a járda szélén, egyenlő távolságokra egymástól, és a kis mocskos tenyerüket előre tartva pénzt kunyeráltak a járókelőktől. Az utca túlsó oldalán észrevette az apjukat is. Ő nem koldult, csak szemmel tartotta a rajkókat. Karcsi végignézett a saját ruházatán, és nagyon is meg volt vele elégedve. Az ő öltözeke sokkal szánalmasabb volt a kicsikénél. Különösen a mezítelen papucsos lábában bízott nagyon, s joggal gondolhatta, hogy azoknak láttán meglágyul majd valamennyi kőszívű ember szíve, és adakozni fog. No, persze, ehhez az is kellett, hogy megfelelő fancsali képet vágjon, és meg ne szólaljon magyarul. A lemergi ember mentalitása más, mint a beregszászié. Csak nagyon kevesen mennek el a koldus mellett úgy, hogy ne dobjanak neki pár kopeket. Karcsinak is sikerült összeszedni fél óra alatt pár rubelt, s úgy gondolta, egyelőre ennyi elég is lesz a létfenntartáshoz. Megkérdezte, merre találja a legközelebbi piacot, és elindult abba az irányba. Útközben elég sokan megbámulták, sőt még hátra is fordultak, mert nem túlzás, úgy nézett ki szegényke a nagyméretű ruhadarabjaiban, mint egy madárijesztő kalap nélkül. A piacon rengeteg ember volt, s ahogy vergődött át az embertömegben, mintha azt érezte volna, hogy valaki belenyúl a zsebébe. A zakó zsebei jó nagyok voltak, s ahogy kereste bennük a pénzt, egy árva kopeket sem talált, pedig két helyre is rakott, mert ő mindig úgy érezte jól magát, ha nem csak egy zsebben van a pénze, már ha van nála. Most azonban úgy nézett ki, hogy kirabolták.

– Na! – kacagott fel vidáman – volt pénzem, nincs pénzem!

Nem keseredett el, pedig már szívesen megevett volna egy húsos poncsikot. Semmi kedve sem volt már koldulni, inkább azt a tanácsot kö-

vette, amivel a Súsú bízta meg legutóbb. Kidobott kartondobozt talált ott bőven, a bolondkórházi agyonrágott ceruzája még mindig ott lapult a ruhája alatt a pizsama zsebében, minden feltétel biztosítva volt hát, hogy a művész készen álljon a cselekvéshez.

Karcsinak jó volt a fantáziája. Már nem az a révedező tekintetű Kishegyen csavargó fiúcska volt, akinek a lelkivilágát még a fiatal pszichológusnő sem tudta megérteni. Nem. A fiú most koraérettsége virágzó szakaszába lépett, s amióta felismerte, hogy a Súsú az övé, nem ellenség, tudatosodott benne, hogyha aláveti magát ennek az irányító sugallatnak, csak úgy érzi jól magát igazán, csak így lehet magabiztos. Már nem volt feltétlenül szüksége a Súsújának a hangjára sem, mert megtanult gondolkodni, s ha nem is mindig a jó utat választotta, legalább végre önmaga lett.

Mi is történt az utóbbi órákban? Gondolkodott néhány másodpercig, aztán már siklott is a grafithegy a kartonlapon, amelynek nyomán megelevenedtek Karcsi gondolatai, képpé formálódtak a képzeleti. Elkészült a rajz. A rajzoló egy felfordított deszkaládán ült, s a lapot maga elé, a zárt piaci csarnok csempepadlójára fektette. Nem kellett sokáig várni az első érdeklődőre.

– Ez mit ábrázol? – kérdezte tőle az egyik negyven év körüli férfi.

– Ennek az a címe – szolt Karcsi, s válasz helyett odaírt a rajz alá egy orosz szót.

– „Podez”? – csodálkozott az idegen.

– Igen! – mondta a művész.

Magyarul ez szökést jelentett. A képen egy rácsos ablakokkal éktelenkedő kétemeletes épület volt látható, amelynek az egyik rácsnélküli nyitott ablakán ki más, mint Tágyi hajlott ki az eldeformálódott arcával, a villogó agyarával. Szemben az ablakkal pedig egy alak csúszott lefelé egy fáról.

– Érdekes rajz – mondta a férfi, és továbbment.

Aztán ahogy a fiú elővett egy másik kartont, hogy egy újabb képet rajzoljon rá, a férfi megfordult, és visszatért hozzá.

– Mennyiért adod? – mutatott ujjával a rajzra.

– Amennyit magának megér – mondta Karcsi.

Az úr egy rubelt ajánlott fel, s odanyújtotta. A fiú megköszönte, és kisímítva a pénzt egy kartondarabra helyezte. Ez lesz a mag, a csali, gondolta. Hátha követik a többiek is majd.

A következő rajzán egy vonat volt, nagyon jó arányokkal, szép tiszta grafikával. A személyvonat, amelyik őt Lembergbe hozta. Éppen egy alagútból jött kifelé, maga mögött hagyva a fenyves Kárpátok hósapkás csúcsa-

it, s rohant egy távoli, ködben úszó város felé. A férfi végignézte ennek a rajznak az elkészültét, s nem kérdezve, hogy mit ábrázol, azonnal legombolt érte Karcsinak három rubelt.

– Nagyon tehetséges vagy – mondta neki. – Tanultál valakitől?

– Nem – felelte Karcsi. – A disznófarmon laktam, az állatoktól nem tanulhattam – s elmosolyodott.

– Szerintem szép jövő előtt állsz, persze, ha tanulsz, igyekszel, és akkor majd a művészetteddel fogod megkeresni a kenyeredet, nem pedig koldulással. Én azt tanácsolom neked, hogy tanulj. Ha nem teszed, nagy lehetőség szalasztasz el – mondta a járókelő, és továbbment.

A fiú kedvet kapott a pénzkereséshez, s a továbbiakban a különböző rajzokkal és a rögtönzött arcképekkel tovább növelte a bevételét, de már vigyázott rá, hogy el ne csenje ismét valami zsebes. Végül szép kis sumrát, úgy harminc rubelt gyűjtött össze, s ebből már futotta egy pár zoknira, egy olcsó sísapkára, és ebédre is. Aztán ahogy a végéhez közeledett a piaci árusítás, úgy fogyatkoztak a vásárlók, de elkopott ekkorra a ceruzája is. Karcsi egy kis városnézésre indult.

A beregszászi elmeegógyintézetben nagy volt a riadalom, elég nagy lett a zűrzavar a fiatalokú beteg eltűnése miatt, aki egy szál pizsamában és papucsban lógott meg a sötét éjszakában. Az igazgató főorvos azonnal jelentette az elmebetegnek hitt, mániákusan csavargó gyerek eltűnését, aki igen rafinált módszerrel szökött meg a kórház emeleti ablakán keresztül.

A derék Tágyit nem lehetett okolni semmiért. Ő csak a kerék megbütykölésében szeretett volna közreműködni, csakis azért hozta fel a feszítővasnak használt sofőrszerszámot, mert Karcsi lerajzolta neki. A nyomozók nagyon okosan következtettek. A fiú semmiképpen nem mehetett haza, sem a Borgyár környéki emeletes házak felé. Tél van, hideg van, tehát valamilyen meleg, fedett helyre mehetett éjnek idején, hiszen csak pizsamában volt. A vasútállomás például éppen egy olyan hely, amelynek a várótermébe bárki bemehet, már pedig ha már ott volt, miért ne ülhetett volna fel a Lemberg felé induló vonatra, amikor annak az indulásáig még éppen odaérhetett. Mivel a kasszirnő látott azon az éjszakán egy rövid hajú toprongyos kislányt, a rendőrök biztosak voltak a dolgukban, és körözést küldtek a lebergieknek. A személyleírás szerint egy Csinka Károly nevű, tizenkét éves, elmeegógyintézetből szökött fiú a keresett személy, aki pettyes pizsamát visel, esetleg az lehet a ruházata alatt. Alighogy elindult az első két lebergi járőr, a főutcán

azonnal megtalálták Karcsit, aki ott bóklászott a kirakatok előtt. A zakója zsebéből egy tiszta füzet és egy új ceruza kandikált ki. A személyleírás egyezett, a felszólításra Karcsi mosolyogva bemutatkozott, és semmilyen ellenállást nem tanúsított. A két lemergi milicista egy elmebeteg gyerek helyett egy jó magaviseletű, vidám, kedves kis kölyköt talált. Jól elviccelődtek vele a milicián a törvény őrei, karikatúrákat csináltattak vele egymásról, másnap reggel pedig egy komoly rendőr őrizetére bízva felültették a Beregszász felé induló személyvonatra. Karcsi az egész úton jól viselkedett, nem búslakodott, sőt, még egyfajta örömezzete is volt, mert már akkor tudta, hogy neki olyasvalami van a birtokában, ami csak kevés embernek adatott meg: a tehetőség, amely életképességgel és talpraesettséggel párosul.

Otthon a mostohaapja vissza akarta vitetni az elmeagyógyintézetbe, de a főorvos hallani sem akart róla, mondván, akinek ilyen esze van a szökéshez és ilyen jó rajzoló, az nem lehet elmebeteg. Az iskolában viszont ferde szemmel néztek rá tanítói és tanulóársai is. Mégiscsak, ha valaki a bolondkórházban volt, akkor azzal szemben már lehetnek bizonyos fenntartások, idegenkedések. Karcsi a leghátsó padban ült egyes-egyedül, de nem is volt szüksége senkire. Barátja nem volt, hiszen osztályársai között nem talált hozzá hasonlóra. Az egyik tanítónőnek feltűnt, hogy Karcsi gyakran írogat valamit. Egyszer sikerült hátulról meglesnie, hogy mi az íromány? Meglepetésére betűk helyett fel-tűnően szép tájképekkel voltak telerajzolva az orosz nyelvfüzet hátsó lapjai.

– Ez igen! – mondta a tanárnő. – Szép dolog a művészet, de tudod-e, fiacskám, hogy a rajzoló vagy festő, legyen ő akármilyen zseni, nem lehet egy faragatlan bunkó? Minden embernek tanulni kell, hogy el tudjon érnei egy bizonyos műveltségi szintet. Úgy ám, Csinka művész úr!

Karcsi nem válaszolt, csak mosolygott magában. Ezek mind szavak, vélte ő, de ha tudnátok, hogy nekem egy Súsúm is van, akkor lennétek igazán meglepődve!

A tél nem volt hideg az új évben, s Karcsi az első három hónap alatt mind-össze kétszer csavargott el három-négy napra. Ezek a távollétek belső énjének kényszerű igényei voltak, ezek táplálták szellemileg és fizikailag, s amikor hazatért, fel volt töltődve látottakkal, hallottakkal, s ezeket az élményeket úgy raktározta magában, mint egy akkumulátor. A kirándulások sajnos az iskolai előmenetel rovására történtek, ő volt az iskola legrosszabb tanulója. Az anyja és a mostohaapja már korábban tervezték, hogy Karcsit ezúttal a nevelő-javító-intézetbe küldik. Télen erre nem volt lehetőség, de a tavasz eljövetelel végre

volt üresedés az intézetben. A gyerek tudott róla, hogy előbb-utóbb erre is sor kerül majd, ha olyan sokszor emlegetik. Igazából ő várta is ezt az időpontot, hiszen ilyen volt a természete, imádta a változatosságot.

Arra a festői szépségű vidékre, amely őt ott a májusi Kárpátok egyik völgyében várta, igazán nem lehetett panasza. Minden igényét kielégítette ennek a tájnak a varázsa, a hangulata. Új arcokat látott, más embereket fedezett fel, más mentalitást. A nevelendő és javítandó intézeti társainál jobbaktól nem is álmodhatott volna. A korlátok s a törvények nélküli szabadság gyermekei voltak mind: lelki sérültek, vadócok, tolvajok, utcakölykök, és olyan csirkefogók gyülekezete volt ez az intézmény, ahol egy olyan tapasztalatokra éhes fiú, mint Karcsi nagyon jól érezhette magát, annak ellenére, hogy nem voltak közöttük magyar ajkúak. A rokonlelkű fiatalok, pláne a kiskorú fiúk, egyik percről a másikra képesek kiismerni egymást. Olyan ez a vonzódás közöttük, mint egy mágneses erő. Elég egyetlen szó, amely elhangzik közöttük, elegendő a szemek találkozása, egy feltűnő taglejtés, de még egy jellegzetes ülő vagy álló helyzet elfoglalása is pillanatok alatt felismerhetővé teszi az illetőt. Madarat tolláról, embert barátjáról lehet megismerni – tartja a közmondás. Karcsi hamar összebarátkozott a szélrózsa minden irányából érkezett, züllött családok gyerekeivel, de voltak közöttük szép számmal olyanok is, akiket az árvaház, az állami nevelőintézet küldött. A szüleiket nem ismerték, ők voltak talán a legveszélyesebbek Karcsi számára. Elsősorban azért, mert ő egy nagyon könnyen befolyásolható jó alanynak bizonyult, másodsor pedig azért, mert alig tudott különbséget tenni a törvénybe ütköző súlyosabb bűncselekmények és a kevésbé büntetendő csibészések között, hiszen ezekkel a dolgokkal sem az árvákat, sem pedig őt úgy igazán nem ismertették meg. Az árvák még tőle is gyengébb jellemű gyerekek voltak, s ebben a közösségben csak jobban erősödött benne az életről alkotott téves felfogás. Ami mégis megkülönböztette Karcsit ezektől a himpellérektől, az a humora volt, amivel sok mindent lehetett magyarázni, de ugyanakkor lehetett vele kódósítani is. De valójában a Súsú miatt volt ő különleges, ami a sajátja volt, s a világ minden kincséért sem beszélt volna róla ezeknek a fiúknak. Egyedül Borisz tudott róla, amikor karácsonykor elárulta neki, de ő nem igazán értette meg, és nem vette komolyan. Alapjában véve Karcsi szelíd természetű fiú volt, távol állt tőle a durvaság, s ha egyesek nem úgy viselkedtek vele szemben, ahogyan azt ő szeretne volna, azokat ő az ügyes humorával, kétértelmű szavaival elbizonytalanította, és azok elálltak gonosz szándékaiktól.

Ezzel a romantikus, hegyes-völgyes vidékkel találkozva bármelyik festőművészt, vagy olyan rajzolni szerető fiút, mint amilyen Karcsi is, elfog a vágy, hogy megörökítse a látottaknak legalább egy kis részletét. Papírt és ceruzát kért, és kivételes adottságát látva a fiúk felnéztek rá, tisztelték emiatt, s neki ez egyfajta védettséget adott a kirívóan kegyetlen és durva megnyilvánulásokkal szemben. Már az első intézetbeli napon rajzolni kezdett, s amikor az egyik ilyen vad, ellenszenves fickó tekintélyét és erejét fitogtatva megmarkolta Karcsi mellén az inget, akkor ő egészen meglepő módon viselkedett. Félelmet nem érezve nyájasan rámosolygott a kötekedő legényre, és jólesően ásitott egyet, tudomására hozva a támadónak, hogy milyen unalmas. Ilyen esetekben az ellenfél meghökken, lehiggad, s ettől kezdve más szemmel nézi az illetőt. Ezen kívül Karcsi egy humorzsák volt a fiúk között. A karikatúráin a hasukat fogták, jó vicceket tudott, és kitűnően utánozta az állati hangokat.

Az intézetben szigorú szabályok uralkodtak. Olyan volt ez, mint egy kiskorúak számára létrehozott börtön. Az ablakokon vasrácsok, s a meghatározott napirend végrehajtására speciálisan képzett tanárok és mogorva arcú nevelők vigyáztak. De lehetek ők bármilyen nagytekintélyű személyek, ennek az enyhén szólva vásott fiatalságnak nem okozott gondot hintába ültetni bármelyiküket is. Talán csak a láncos, koloncos lábbilincs és a korbács akadályozhatta volna meg a huszonhat fiataikorú bentlakót abban, hogy ne legyenek mindennapos incidensek, amelyek rengeteg fejfájást okoztak a nevelőknek. Többek között volt ott két férfi, akiken rendszeresen kifogtak a fiúk. Az egyiknek, a kis köpcös, kopaszos, mérges természetű emberkét Napóleonnak csúfolták már kezdettől fogva, a másikat, a sovány, hosszú lábú, hosszú karú embert már Karcsi nevezte el Hókuszpóknak. Hókuszpóknak a reggeli torna és az egész napi katonás fegyelem biztosítása volt a feladata. Napoleon a tanulásért felelt, és gyakran ott is éjszakázott az intézetben. Volt eset rá, amikor dögöltött sündisznót tettek a párnája alá, vagy vazelinrel kenték be jó vastagon az ajtókilincset, amikor várták a bejövetelét, vagy pillanatragasztót cseppentettek a székére. Ezek a körmonfont csibészségek nem maradtak megtorlás nélkül, s ez az egész díszes társaságot érintette. Például ebéd helyett csak egy szelet feketekenyeret és vizet kaptak, vagy két órával később volt a vacsora és a lefekvés.

Mindezek ellenére nem tudták elvenni a kedvüket a további huncutkodásoktól, sőt néha ezek már-már bosszúállássá is fajultak. Hókuszpóknak is elég sok borsot törtek az orra alá, amiért olyan különösképpen fásasztó tornával és több kilométeres futásokkal kinlászta őket. Ez a nyakigláb,

csupacsont, beesett szemű nevelő szeretett sakk szimultánt játszani, s ezeket a játszmákat több órán át játszotta kisebb-nagyobb szünetekkel. A találékony neveltek úgy használták ki ezeket a szüneteket, hogy a figurákat szépen odaragasztották a táblához. Hókuszpók ilyenkor őrjöngött. Nemkülönben akkor, amikor megbabrálták az autóját, a gyertyakupak alá papírt helyeztek, a kipufogócső végét pedig krumplival dugták be. Volt kutyapiszok is az ülésen, a visszapillantó tükörrre meg nemiszervet rajzoltak.

Ilyen és ehhez hasonló incidensek tették színessé és elviselhetőbbé ezt a szörnyűnek képzelt javítóintézetbeli életet. Karcsinak ezek az állapotok nemcsak hogy megfeleleltek, de élvezte is a meglepetéseket rejtegető mindennapokat. Amit azonban a legjobban szeretett ebben az egészben, az a rajzolás lehetősége volt, és persze az intézeti élet mint téma, amit rendkívül változatosnak talált. Úgyszólván mindent, ami csak megtetszett neki, tárgyak vagy személyek, pillanatok alatt papírra vetette, s ily módon formákba öntötte vágyait, gondolatait, saját ízlése szerint. A Napóleonnal és Hókuszpókról készült karikatúráin maguk a nevelők is nevettek, tetszett nekik a kisfiú tréfás látásmódja. Filip, az intézeti vagányok fővezére ugyancsak kedvelte Karcsit. Megvédte a durvaságoktól, a verekedésektől, mert akadtak azok is bőven, s úgy kezelte a fiúcskát, mint egy kis csodabogarat, akinek csak gyönyörködni lehet a rajzaiban, s akit értelmetlenül hoztak ide a komisz kölykök közé, ahol csak elvadulhat, de nem javulhat egy gyerek.

Azt a fejős kecskét, amely ott legelészett békésen a szép, virágos erdei tisztáson először csak azért hajtották el, hogy megfejhessék. A tejéből jóízűen ivott egy-egy pohárral a tejkedvelő csapat, ám később úgy döntöttek, hogy eladják a szomszédos tanyán. A tervük nem vált be, mert még idejekorán lefűlelték őket. Karcsi semmit sem tudott mondani a nyomozóknak a kecskelopással kapcsolatban. Ő csak ment a többiekkel nevetgélve, a kötéllel húzott mekegő állat után, semmilyen büntudatot nem érzett, egyszerűen nem vette komolyan. Az ügy miatt ezért Napóleontól kemény büntetést kaptak. Zárkában is ültek, és két hétig a televízió és a mozi helyett vécét, szobát, konyhát súroltatott, takarítottat a kecsketolvajokkal.

A szentképlomás már egy sokkal súlyosabb bűncselekmény volt. Filip és a bandája, a javítóosok keménymagja ugyanis tudomást szerzett arról, hogy az egyik közeli pravoszláv templomban két szép kép található. Kivárták azt a napot, amikor az egyik éjszakai ügyeletes nevelő többet ivott a kelletténél, s az éjszaka leple alatt elindultak a templom felé. Karcsi is velük tartott. Ez az akció azonban nagyon rosszul, esetlenül volt kiterelve. A hátsó bejárati

ajtón sikerült ugyan behatolni a templomba, de ott egy kis meglepetés érte őket. A zseblámpa fényénél sokáig keresték a képeket, de csak nehezen találták meg őket. Végül meglették az ikonokat, de azok elérhetetlen magasságban lógtak a falon, így hát csúnyán felsültek, s kénytelenek voltak megelégedni egy pár ezüst tárggyal, amelyeket magukhoz is vettek. Egyedül Karcsi volt az, aki nem bánkódott, nem dühöngött az éjszakai vállalkozás kudarca miatt. A kutyaólbeli tartózkodás alkalmával látta ugyan a kacatok között hányódó Lenin, Sztálin és mások képeinek a reprodukcióit, de ezek az ikonok valósággal lenyűgözték a fiút a szépségükkel. Az eredeti olajfestmények látványa mély megdöbbenést váltott ki benne. Látott már egy-két csodát, de ennek a tüneménynek a bámulatába fülig belesápadt. Sokáig elnézte volna még ezeket a remekműveket ott fenn, a zseblámpa sejtelmes megvilágításában, de Filip visszavonulást parancsolt, s a hoppon maradt banda a feltört hátsó ajtót tárva hagyva, mérgelődve távozott.

Már javában derengett a hajnali ég alja, amikor a felsült tolvajok visszatértek az intézethez, de ekkor váratlanul és parancsolóan Karcsi fejében megszólalt Súsú. Több mint két hónapja nem jelentkezett, már majdnem el is feledkezett róla az intézetbeli javulási tevékenységek közepette. Most jólesett újra hallani a régi hangokat, amelyek mintha keményebbek, határozottabbak lettek volna a korábbiakhoz képest. Karcsi nem is az értelműknek, inkább az erélyes hangszólalásnak engedelmeskedett abban a pillanatban, vagyis tudomásul vette, hogy menni kell ismét, csavarogni, kóborolni, ez kötelesség, ez létszükséglet. Igyekezett lemaradni a többiektől, s amikor alkalmasnak látta a pillanatot, szó és jeladás nélkül bevetette magát a közeli erdő sűrűjébe. Egy olyan fiúnak, mint Karcsi iránytűre nem volt szüksége, úgy sem tudta, merre akar menni. Minden izgalom és szorongás nélkül csak ment, ment, ahol nyílást, utat talált magának a lomblevelű erdő cserjéi, bokrai között, csak úgy, mint amikor valaki gombázni indul. Karcsi nemcsak csodálta, de értékelni is tudta a természet szépségeit. Ezt az imádatot, amely egy túlzott megilletődéssel párosult, már korábban észrevette magán, s bár ösztönei tiltakoztak ellene, egy virágzó fa láttán képtelen volt visszafojtani lelki megindultságát. Elég értelmes volt már ahhoz, hogy elgondolkodjon saját magán. Ki vagyok én? – adta fel önmagának a kérdést gyaloglás közben. Elmebeteg vagy egészséges? Bolond nem lehetek, nem érzem magam annak, de valahogy mégis különbözök a többi embertől. Én más vagyok. Szerintük rossz. A probléma csak ott van, hogy ami másoknak rossz, az nekem jó. Nem akarok változtatni ezen. Én így nagyon jól érzem magam. Amíg nem léptem a felnőttkorba,

addig így akarok élni. Aztán majd csak alakulok valamerre, mint púpos gyerekek a prés alatt! A szokásaimon senki nem tud változtatni, senki nem tud átnevelni, mert az én Súsúmnak mindenkinél nagyobb a hatalma fölöttem, és büszke vagyok rá, hogy ő van nekem.

Már jó ideje úton volt. A nap éppen csak ébredezett, a sugarai még nem tudták magukat átfúrni a hatalmas bükkfák lombjai között. Karcsi elvesztette az időérzekét, de fáradtságot nem érzett. Mennyi idő telhetett el? Fél óra, egy óra, esetleg kettő? Ezen csak néhány percig gondolkodott, de nem is tudott volna tovább, mert ahogy ritkultak a fák, az erdő szélén váratlanul egy patak állta el az útját. Ahogy jobbra és balra nézett a patak mentén, szinte elállt a lélegzete az ámulattól. Ez a látvány, a természetnek ez a zseniális alkotása úgy hatott rá hirtelen, mintha belépett volna egy szoba ajtaján, és a szemközti falon a szeme elé tárult volna egy szemet gyönyörködtető nagy poszter. Egy tiszta vízű, gyorsfolyású patak iparkodott vidáman csobogva lefelé a lejtőn a színes kövek és kavicsok között. A túlsó partján, a fenyőfákkal borított, fokozatosan meredeken emelkedő hegy tövében egy fatörzsekből épített erdészház állt, mely tökéletesen illeszkedett be a képbe. A váratlanul túlevelű erdőre váltott táj meglepte Karcsit. A fenyők ekkora tömegével való találkozás lenyűgöző erővel hatott rá, s úgy érezte, ez a káprázat elgyengíti. Leült egy víz melletti kőre, és szótlánul bámulta a környezetet, ezt a megdöbbenően szép földi ajándékot, amely azt az embert ejti rabul a varázsával a legjobban, aki még sohasem látott ilyet. Nemcsak a szemével látta, de az orrával is érezte, hogy ez a nem mindennapi élmény örömmel tölti el, s ebbe a lélekemelő érzésbe megremegett. Karcsinak nagyon jó szaglása volt. A látványt a szagok segítségével tudta igazán a lényébe fogadni, s a kóborlásai során szerzett szép élmények általuk is rögződtek az emlékezetében, melyeket aztán a felejthetelenség raktárába sorakoztatott. Az egyik oldalról áramló lomblevelű tavaszi erdő kesernyés avarának a szaga, érdekes keveréket hozott létre a túlevelű erdő illatával, s így ebben a patak alkotta erdei folyosóban egy megmagyarázhatatlan parfümszerű aroma terjengett. Szomjas volt, a két markával vizet merített, és ivott. Különös, kellemes ízt érzett a szájában. Még kétszer merített belőle, ettől felfrissült, de éhségérzete is támadt. Sebaj – gondolta Karcsi –, ez kisebb gond annál, hogy meg kellene mászni az előtte magasló hegyet, elérni a szürkésbarna színű gránitsziklás csúcst, ahol a fenyves erdő véget ér. A vízből kiemelkedő köveken óvatosan átlépkedett a

patak tulsó partjára, s nekivágott a fenyvesnek. Eszébe sem jutott, hogy ez nehéz feladat lesz, hogy a több részen igen meredek hegynek a megmászása még egy erős fizikumú felnőttnek is komoly erőpróba. Csak egyetlen dologra gondolt: Súsú ezt kéri tőle, erre utasítja őt, neki pedig az élete árán is engedelmeskedni kell ennek a parancsnak, amit különben is örömmel teljesít. Több órán át kapaszkodott, kisebb-nagyobb pihenőkkel, mászott, lihegett, de egy pillanatra sem adta fel, sőt, élvezte a magasság meghódítását, amelynek a végén majd egy újabb élménnyel jutalmazza meg a Súsú. Amikor elérte a sziklákat, egy szakadék állta el az útját. Itt jól kipihente magát, majd a csúcstól a tulsó oldaláról megkerülve csak azért is felállt a hegy legmagasabb pontjára. A nap állásából úgy ítélte meg, hogy már jócskán elmúlt dél. Éhes és szomjas is volt, de Karcsi számára ez nem volt kínzó állapot. Amit látott az ég és föld között, az a panoráma mindenért kárpótolta. Erre a percre várt, amikor ő, Csinka Karcsi körbetekint a tájon, és megszerzi magának azt, amit soha nem felejt majd el, s a megélt élménnyel a tarsolyában a lelki gazdagságát fogja gyarapítani.

